

09:30 Εγγραφές

10:00 Έναρξη - Χαιρετισμός

Αντώνης Καρτάλης | Managing Director Σχολής Μωραΐτη | Καλωσόρισμα

Δέσποινα Χαραλαμπίδου | Διευθύντρια Νηπιαγωγείου Σχολής Μωραΐτη

Αμαλία Στράτου | Αρχιτέκτονας AS Studio

Εισαγωγή

Χαιρετισμοί επισήμων

10:30 1η Ενότητα | Συντονισμός: Τατιάνα Καραπαναγιώτη

Θεματική

Ελίνα Καλπογιάννη Περιβαλλοντική υποστήριξη του παιχνιδιού στην αυλή: Παράγοντες που διευκολύνουν ή δυσχεραίνουν το παιχνίδι έξω

Η σημασία του παιχνιδιού στην Αυλή

Panel	Κωστής Ουγγρίνης Σχεδιάζοντας τη σχολική αυλή: Το παράδειγμα του προγράμματος "Έτσι Μαθαίνω Καλύτερα"	Σταύρος Γυφτόπουλος Σχεδιασμός της Σχολικής Αυλής έτσι και αλλιώς...	Συμπερίληψη και συμμετοχικός σχεδιασμός της Αυλής
	Μαριάνθη Λιάπη Εκπαιδóτοποι: Μια μεθοδολογία συμμετοχικού σχεδιασμού ευέλικτων τόπων μάθησης στη σχολική αυλή	Εύα Γρηγοριάδου Αυλές Συμπερίληψης	
		Σάντρα Μαυροειδή Το Τριανέμι και ο χώρος έξω - Μια ματιά στην παιδαγωγική Waldorf	

11:00 Συζήτηση

11:10 Προβολή Βίντεο «Η Αυλή του Σχολείου μέσα από τα μάτια των παιδιών» - Διάλειμμα

11:30 2η Ενότητα | Συντονισμός: Μάριον Μιχελιδάκη

Θεματική

Angela Salmon Schoolyards as Spaces for Play, Participation, and Agency

Σχεδιάζοντας το περιβάλλον για παιχνίδι

Panel	Χριστίνα Πανιάρα Η σχολική αυλή: σανίδα σωτηρίας για τα παιδιά στην Ελλάδα;	Alexia Barrable Χώροι πρασίνου στην Αυλή: Η επίδραση της φύσης στην υγεία και την ευημερία όλων των παιδιών	Το φυσικό περιβάλλον και η ανάπτυξη του παιδιού
	Ειρήνη Μίχα Η αυλή του σχολείου στις διαπλεκόμενες καθημερινότητες της πόλης	Αθηνά Αντύπα Εντάσσοντας τη σχολική αυλή στην εκπαιδευτική διαδικασία: από τους σχολικούς κήπους, στις υπαίθριες τάξεις	

Συζήτηση

12:10 Προβολή Βίντεο - Διάλειμμα

12:30 3η Ενότητα | Συντονισμός: Προκόπης Δούκας

Θεματική

Mary Jackson Learning through Landscapes: Supporting UK schools in delivering outdoor learning and play in school grounds

Παίζοντας και μαθαίνοντας στην Αυλή. Η έννοια του ρίσκου

Panel	Λώρα Μαραγκουδάκη - Βικτώρια Ρεμούνδου Φέρνοντας τη φύση στο σχολείο: Παιδαγωγική των σχολείων του δάσους και εικαστική έκφραση στο Νηπιαγωγείο	Μάρκος Ζάγκας Από τα δάση της Δανίας στις αυλές της Αθήνας: το παράδειγμα του Παιχνιδαγωγείου	Η Αυλή και η εκπαιδευτική διαδικασία
	Γιώργος Τσολάκης Ο ουσιαστικός ρόλος που παίζει ο υπαίθριος χώρος στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη των παιδιών και εφήβων.	Κυριακή Μέλλιου Ο εξωτερικός χώρος του νηπιαγωγείου υπό το πρίσμα του Νέου Προγράμματος Σπουδών	

Μουσική - Παιδική Χορωδία

Συζήτηση

13:10 Διάλειμμα - Φαγητό

14:00 Έναρξη Workshops

1η Ενότητα

Ελίντα Καλπογιάννη | Εργοθεραπεύτρια Επιστημονικά Υπεύθυνη ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ | Η Δρ. Ελίντα Καλπογιάννη είναι εργοθεραπεύτρια με 29 χρόνια κλινικής εμπειρίας με παιδιά και οικογένειες. Είναι επιστημονικά υπεύθυνη της αστικής μη κερδοσκοπικής εταιρείας 'ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ', που στόχο έχει την προαγωγή του παιχνιδιού και τη διασφάλιση του δικαιώματος των παιδιών στο παιχνίδι. Μέσα από το διδακτορικό της στο University of Reading διερεύνησε το παιχνίδι στην αυλή σε προσχολικά πλαίσια στην Ελλάδα. Κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο (MSc) στην παιδιατρική εργοθεραπεία και έχει εκτενή εκπαίδευση σε ποικίλα θεραπευτικά μοντέλα. Έχει εργαστεί στο Εθνικό Σύστημα Υγείας της Ελλάδας και της Μεγ. Βρετανίας, σε δομές στην κοινότητα, σε εκπαιδευτικά πλαίσια, καθώς και ιδιωτικά. Έχει διδάξει στη σχολή Εργοθεραπείας και έχει πραγματοποιήσει ομιλίες και σεμινάρια για επαγγελματίες υγείας, παιδαγωγούς, εκπαιδευτικούς και γονείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Έχει συμμετάσχει σε πολυάριθμα έργα Erasmus+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου έχει συνεργαστεί με οργανισμούς και Πανεπιστήμια του εξωτερικού. Το συγγραφικό της έργο περιλαμβάνει κεφάλαια σε βιβλία και άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά.

Κωσταντίνος-Αλκέτας Ουγγρίνης | Αντιπρύτανης Έρευνας και Καινοτομίας, Καθηγητής Αρχιτεκτόνων, Διευθυντής Εργαστηρίου TUC TIE Lab Πολυτεχνείο Κρήτης | Ο Κωνσταντίνος-Αλκέτας Ουγγρίνης είναι Επίκουρος Καθηγητής στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης. Είναι Διπλωματούχος Αρχιτέκτων από το ΑΠΘ και Διδάκτορας του ίδιου Πανεπιστημίου. Έχει συνεργαστεί με το Harvard University και το MIT. Ειδικεύεται σε θέματα μεταβαλλόμενης και ευφυούς αρχιτεκτονικής και έχει συγγράψει αρκετά βιβλία και επιστημονικές εκδόσεις. Έχει λάβει το βραβείο «Europe 40 under 40 Architecture Award» το 2008.

Σταύρος Γυφτόπουλος | Αρχιτέκτονας-Καθηγητής ΕΜΠ Συνεργάτης Tombazis Architects | Ο Σταύρος Γυφτόπουλος είναι Έλληνας αρχιτέκτονας και καθηγητής στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του ΕΜΠ. Γεννήθηκε το 1966 και αποφοίτησε από το ΕΜΠ το 1989. Έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στο University College London και στο University of Sheffield. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τη σύνθεση, την επανάχρηση ιστορικών κτηρίων και την αρχιτεκτονική θεάτρων. Είναι συνεργάτης στο αρχιτεκτονικό γραφείο Tombazis Architects και έχει συμμετάσχει σε σημαντικά έργα, όπως η ανακαίνιση του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου Αθηνών σε συνεργασία με τους David Chipperfield Architects. Έχει κερδίσει πολλές διακρίσεις σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς και έχει δημοσιεύσει άρθρα και μελέτες.

Μαριάνθη Λιάπη | Αρχιτέκτων-Ερευνήτρια | Η Μαριάνθη Λιάπη είναι αρχιτέκτονας και Επιστημονική Συνεργάτιδα του Πολυτεχνείου Κρήτης, όπου από το 2014 είναι Υπεύθυνη Σχεδιασμού και Διαχείρισης Ερευνητικών Προγραμμάτων στο Εργαστήριο TUC TIE Lab της Αρχιτεκτονικής Σχολής. Έχει μεταπτυχιακό τίτλο MSc από το MIT-Massachusetts Institute of Technology με εξειδίκευση στο σχεδιασμό και τις σύγχρονες τεχνολογίες αιχμής. Κατά τη διάρκεια των σπουδών της στο MIT ανέπτυξε τη διεπιστημονική μεθοδολογία με την ονομασία «Εκπαιδότοπο», υπό την καθοδήγηση της Edith Ackermann. Σε αυτή, συνδυάζει θεωρητικές προσεγγίσεις, τεχνικές και καλές πρακτικές από την αρχιτεκτονική, την τεχνολογία, το συμμετοχικό σχεδιασμό, το design thinking και τη σύγχρονη κουλτούρα των maker spaces. Εκτοτε εφαρμόζει τη μεθοδολογία αυτή εξειδικεύοντάς την στη χωρική και τεχνολογική αναβάθμιση χώρων εκπαίδευσης και πολιτισμού, αναπτύσσοντας σύγχρονες κοιτίδες ενδυνάμωσης στη δημιουργικότητα και τις ψηφιακές εφαρμογές. Η ερευνητική της δραστηριότητα εκτείνεται επιπλέον σε ανοιχτά τεχνολογικά εργαστήρια ψηφιακής σχεδίασης και κατασκευής, σε μεταβαλλόμενα ευφυή περιβάλλοντα και σε χώρους διαβίωσης σε ακραίες περιβαλλοντικές συνθήκες. Ξεκινώντας τον Μάρτιο του 2022, υποστηρίζει για τρίτη ακαδημαϊκή χρονιά το ρόλο της ως Fulbright Outreach Ambassador.

Εύα Γρηγοριάδου | Αρχιτεκτόνισσα - Ιδρύτρια Urbana | Η Εύα Γρηγοριάδου είναι ιδρύτρια της URBANA και υπεύθυνη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των ερευνητικών δράσεων της ομάδας. Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο Πολυτεχνείο Κρήτης (2013) και στη συνέχεια παρακολούθησε το μεταπτυχιακό πρόγραμμα 'International Cooperation, Sustainable Emergency Architecture' στο Universitat Internacional de Catalunya (2016) στη Βαρκελώνη. Είναι υποψήφια διδακτορίσσα του Τμήματος Αρχιτεκτονικής του Πολυτεχνείου Κρήτης. Η έρευνά εστιάζει στην ανάλυση της οπτικής του φύλου για τον σχεδιασμό των χώρων, σύγχρονες συμπεριληπτικές πρακτικές αστικού σχεδιασμού και συμμετοχικές μεθοδολογίες. Η ενασχόλησή της με ευρωπαϊκά και εθνικά ερευνητικά και παιδαγωγικά προγράμματα που προάγουν καινοτόμες, βιώσιμες και συμπεριληπτικές προσεγγίσεις στον αστικό σχεδιασμό αποτελεί σταθερό πεδίο δραστηριότητας μέχρι σήμερα.

Σάντρα Μαυροειδή | Διευθύντρια Δημοτικού Τριανέμι | Η Σάντρα Μαυροειδή είναι διευθύντρια και ιδρυτικό μέλος στο σχολείο "Τριανέμι". Είναι κάτοχος πτυχίου Νομικής και εργάστηκε στο θέατρο. Ως μητέρα, γνώρισε τα σχολεία Waldorf, ενώ σπούδασε Παιδαγωγικά, με στόχο τη δημιουργία ενός σχολείου. Εμπνέεται από την ανάγκη για μια υγιή σχολική πραγματικότητα, για τα παιδιά του σήμερα, θεωρώντας ότι είναι ο κύριος τρόπος για την υποστήριξη της ατομικής και κοινωνικής τους ανάπτυξης, αλλά και η ελπίδα της ανθρωπότητας για ένα βιώσιμο μέλλον.

2η Ενότητα

Angela Salmon | Associate Professor | Dr. Angela K. Salmon is an Associate Professor of Early Childhood Education at Florida International University in the USA and a Fulbright Global Scholar conducting storytelling research in Colombia, Poland, and Greece. She founded the Visible Thinking South Florida initiative and previously led three Reggio-inspired preschools. She also served as a Thinker in Residence for the Independent Schools of Victoria, Australia. She is a children's rights advocate. Her work has been recognized globally and featured at leading conferences and in top publications.

Χριστίνα Πανιάρη | Παιδίατρος | Η Χριστίνα Πανιάρη σπούδασε Ιατρική στο Μόναχο και ειδικεύτηκε στην Παιδιατρική, ολοκληρώνοντας την εκπαίδευσή της σε νοσοκομεία της Βαυαρίας και του Λονδίνου. Κατά τη διάρκεια της ειδίκευσής της, είχε την ευκαιρία να γνωρίσει και να συνεργαστεί με διάφορες παιδιατρικές υποειδικότητες, αποκτώντας πολύπλευρη κλινική εμπειρία. Τα πρώτα της ερεθίσματα στον τομέα της Αναπτυξιακής Παιδιατρικής προήλθαν από την επαγγελματική της δραστηριότητα στο Λονδίνο και ενισχύθηκαν περαιτέρω μέσα από την εργασία της σε μεγάλο παιδιατρικό ιατρείο στη Βαυαρία. Η εξειδικευμένη αυτή γνώση αποτελεί βασικό εργαλείο στην κλινική της πρακτική, ιδίως στον έγκαιρο εντοπισμό αναπτυξιακών δυσκολιών και στην καθοδήγηση για τις κατάλληλες παραπομπές. Εδώ και 20 χρόνια διατηρεί ιδιωτικό παιδιατρικό ιατρείο στη Νέα Ερυθραία. Είναι παντρεμένη και μητέρα τριών παιδιών.

Alexia Barrable | Ερευνήτρια-Ακαδημαϊκός | Dr Alexia Barrable is a Lecturer in Social Science in the Psychology, Sociology and Education Division of Queen Margaret University, in Edinburgh. Her work explores human-nature interactions and the relationship between humans and the rest of the natural world, taking a lifespan perspective.

Ειρήνη Μίχα | Αναπληρώτρια Καθηγήτρια ΕΜΠ | Η Ειρήνη Μίχα είναι Αναπληρώτρια καθηγήτρια στη Σχολή Αρχιτεκτονικής του ΕΜΠ. Σπούδασε αρχιτεκτονική στη Σχολή Langeudoc-Roussillon στη Γαλλία και πολεοδομία στο ΔΠΜΣ της Σχολής Αρχιτεκτόνων του ΕΜΠ. Το 2006 υποστήριξε τη διδακτορική της διατριβή στο Τμήμα Αρχιτεκτόνων της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα και οι δημοσιεύσεις αφορούν την επιστημονική περιοχή της μελέτης της πόλης και εστιάζουν στις ερμηνείες, τα νοήματα και τις πρακτικές του δημόσιου χώρου, τις πολιτικές καταστολής στις πόλεις, τις αστικές αναπαραστάσεις και τις γεωγραφίες των παιδιών.

Αθηνά Αντύπα | Παιδαγωγός | Η Αθηνά Αντύπα ξεκίνησε να εργάζεται για τη φύση το 2007 στο εργαστήριο Βιοποικιλότητας Πανεπιστημίου Αιγαίου. Γνώρισε τον κόσμο της φυσικής καλλιέργειας και του βιώσιμου μοντέλου ζωής, εργαζόμενη στο ερευνητικό κέντρο Sunseed Desert Technology στην Ισπανία. Συνέχισε στο τμήμα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας, ως υπεύθυνη προγραμμάτων στο Πάρκο «Α. Τρίτσης» και συνεργάστηκε με την Παρέα του δάσους ως συντονίστρια υπαίθριων τάξεων φύσης σε σχολικές αυλές. Από το 2021 εκπαιδεύει παιδαγωγούς στο σχεδιασμό και λειτουργία υπαίθριων τάξεων. Το 2025, ίδρυσε το Κηποσχολείο, όπου συντονίζει και λειτουργεί υπαίθριες τάξεις σε ιδιωτικά και δημόσια σχολεία και εργάζεται συστηματικά για τη σύνδεση της λειτουργίας τους με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών.

3η Ενότητα

Mary Jackson | Head of Education and Communities LLT | Η Mary Jackson εργάζεται ως Head of Education & Communities στη φιλανθρωπική οργάνωση Learning through Landscapes (LtL) στο Ηνωμένο Βασίλειο. Στον ρόλο της, προωθεί την εξωτερική μάθηση και το παιχνίδι μέσω της βελτίωσης των σχολικών χώρων. Εφαρμόζει και αναπτύσσει προγράμματα που ενισχύουν τη σύνδεση των παιδιών με τη φύση και την εκπαιδευτική διαδικασία, ενώ έχει συνεργαστεί με σχολεία σε διεθνές επίπεδο.

Λώρα Μαραγκουδάκη | Εικαστικός | Η Λώρα Μαραγκουδάκη είναι εικαστικός και σκηνοθέτρια με πολυετή παιδαγωγική εμπειρία τόσο στην τυπική όσο και στην δημιουργική εκπαίδευση. Η πρακτική της συνδυάζει τη δημιουργικότητα με το παιχνίδι, τη βιωματική μάθηση και την εξερεύνηση του κόσμου γύρω μας. Είναι επίσης πιστοποιημένη παιδαγωγός υπαίθριας εκπαίδευσης από την Inside-Out Nature και, από το 2016, είναι συνυπεύθυνη σχεδιασμού και υλοποίησης του ειδικού προγράμματος, “English Art and Nature”, στο Νηπιαγωγείο της Σχολής Μωραΐτη.

Μάρκος Ζάγκας | Υπεύθυνος Δημοτικού Παιχνιδαγωγείο | Έχει μεταπτυχιακό στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση από το Πανεπιστήμιο της Μεμβούρνης και πολυετή εμπειρία ως εμπυκωτής σε περιβαλλοντικές οργανώσεις και σχολεία. Είναι ιδρυτικό μέλος του Παιχνιδαγωγείου όπου συντονίζει το Δημοτικό Σχολείο και τις δράσεις στη φύση. Παράλληλα, είναι εκπαιδευτής στον δανέζικο οργανισμό Inside Out Nature, εκπαιδεύοντας παιδαγωγούς σε όλο τον κόσμο, ενώ συνεργάζεται και με το Πανεπιστήμιο της Γενεύης, όπου διδάσκει στο πλαίσιο του προγράμματος Certificate of Advanced Studies: Pedagogy of Early Childhood. Του αρέσει να παίζει με τα παιδιά στη φύση, όμως το πραγματικό του πάθος είναι να εμπνέει και να εκπαιδεύει παιδαγωγούς ώστε να αξιοποιούν τη φύση με τα παιδιά τους.

Γιώργος Τσολάκης | Αρχιτέκτονας Μηχανικός | Ο Γιώργος Τσολάκης είναι Έλληνας αρχιτέκτονας, ιδρυτής του γραφείου Tsolakis Architects. Έχει αναλάβει σημαντικά έργα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, όπως η ανάπλαση της Μαρίνας Αλίμου, το Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης των Αθηνών, το Μουσείο Ενάλιων Αρχαιοτήτων στον Πειραιά και την ανακαίνιση του ξενοδοχείου Esperia στην Αθήνα. Το γραφείο του έχει διακριθεί σε αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς και το έργο του έχει δημοσιευτεί διεθνώς.

Κυριακή Μέλλιου | Σύμβουλος Εκπαίδευσης Νηπιαγωγών | Η Κυριακή Μέλλιου είναι Σύμβουλος Εκπαίδευσης (Νηπιαγωγών) στη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά και Μεταδιδάκτωρ του Τμήματος Ψηφιακών Συστημάτων του Πανεπιστημίου Πειραιά. Είναι εκπονήτρια του Νέου Προγράμματος Σπουδών της Προσχολικής Εκπαίδευσης και του Οδηγού Νηπιαγωγού και Εισηγήτρια/Αξιολογήτρια στο πλαίσιο του Έργου Μετασχηματισμού των συμβατικών προγραμμάτων σπουδών και του εκπαιδευτικού περιεχομένου σε υλικό ανοικτού κώδικα. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στην καλλιέργεια σύγχρονων ικανοτήτων, σημείο αναφοράς για την μακρόχρονη συνεργασία της με τον Ερευνητικό Οργανισμό Project Zero της Παιδαγωγικής Σχολής του Πανεπιστημίου Harvard. Έχει συμμετάσχει σε διεθνή συνέδρια ως προσκεκλημένη ομιλήτρια και έχει δημοσιεύσει πλήθος ερευνητικών εργασιών σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους.

